



## Ieteikumi skolām, ja reģistrēts akūtas zarnu infekcijas [1] gadījums

Publicēts: 17.04.2020.

1. Noskaidrot skolēnu prombūtnes iemeslus klasē, kurā reģistrēts saslimšanas gadījums (turpmāk - infekcijas skartā klase), kā arī darbinieku prombūtnes iemeslus, kas bija kontaktā ar saslimušo bērnu, un informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu[1].

2. Nekavējoties organizēt un veikt kontaktpersonu\* medicīnisko novērošanu[2] 7 dienas ilgi, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijas izraisītāju nēsātāju, veikt skolēnu aptauju un apskati, kā arī reizi dienā sākumskolas skolēniem ieteicams mērīt ķermeņa temperatūru.

3. Nekavējoties izolēt saslimušo skolēnu (bērnam ir sāpes vēderā, caureja, slikta dūša, vemšana, paaugstināta ķermeņa temperatūra) no pārējiem un telefoniski informēt vecākus.

4. Nekavējoties telefoniski informēt Slimību profilakses un kontroles centra attiecīgās reģionālās nodaļas epidemiologu par iespējamu skolēna vai darbinieka saslimšanas gadījumu.

5. Infekcijas skartajā klasē 7 dienas ilgi, sākot no dienas, kad bijis pēdējais kontakts ar slimnieku vai infekcijas izraisītāju nēsātāju, nodrošināt ierobežojošus pasākumus:

- informēt (vēlams rakstiski) to skolēnu vecākus, kuru bērni nav bijuši kontaktā ar slimnieku vai infekcijas izraisītāju nēsātāju, par iespējamās inficēšanās risku no citiem iespējams inficētiem klases biedriem un ieteikt šiem bērniem veselības aizsardzības nolūkā inkubācijas perioda laikā jeb 7 dienas ilgi (pēc slimnieka vai infekcijas izraisītāju nēsātāja pēdējās skolas apmeklējuma dienas) neapmeklēt infekcijas skarto klasi;
- neapvienot ar citām klasēm;
- nepieļaut kopīgu pasākumu rīkošanu, lai bērni no infekcijas skartās klases nekontaktētu ar bērniem no citām klasēm, t. sk. ierobežot kontaktēšanas iespēju starpbrīžos, tos organizējot secīgi, bet ne vienlaikus, ja vien tas ir iespējams;
- klasei, kurā ir reģistrēts saslimšanas gadījums, sporta nodarbības koplietošanas vai speciālās telpās organizēt pēdējai, turklāt pēc tām veikt telpu uzkopšanu;
- ja ēdienu trauki netiek mazgāti trauku mazgājamā mašīnā ar augstas temperatūras režīmu, ja ir iespējams, nodrošināt infekcijas skarto klasi ar vienreizlietojamiem traukiem vai atsevišķiem traukiem, kā arī veikt to dezinfekciju.
- nodrošināt skolēnus ar drošu dzeramo ūdeni un nepieļaut, ka skolēni dzer no krāniem, lieto kopējus traukus.

6. Nodrošināt sanitāros mezglus ar šķidrām ziepēm roku mazgāšanai, kā arī vienreizlietojamiem dvieļiem, tualetes papīru pietiekamā daudzumā un atkritumu tvertnēm, kuru atvēršanai nav nepieciešama pieskaršanās ar roku.

7. Skolas sanitārajos mezglos un ēdnīcā izlikt atgādinājumus: „Rūpīgi mazgā rokas!” u.tml.

8. Stingri sekot, kā jaunāko klašu skolēni mazgā rokas, īpaši pēc bērna atnākšanas skolā, pirms ēšanas, pēc pastaigām un tualetes apmeklēšanas.

9. Veikt virsmu un inventāra mazgāšanu un dezinfekciju, atbilstoši instrukcijām izmantojot mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus,

pievēršot uzmanību koplietošanas priekšmetiem, darba virsmām, datoru tastatūrai, traukiem, durvju rokturiem, margām, klozetpodiem, ūdensvadu krāniem.

10. Gadījumos, ja ar saslimušā izdalījumiem piesārņotas virsmas vai priekšmeti, tās rūpīgi jāiztīra un jādezinficē, izmantojot individuālos aizsardzības līdzekļus (piemēram, vienreizējās lietošanas cimds un vienreizējās lietošanas priekšautus). Savācot slimnieka atveiktās masas, izmantot sejas masku, lai izvairītos no inficēšanās ar iespējamām gaisā esošām siekalu daļiņām. Visas drēbes, kas var būt piesārņotas ar saslimušā izdalījumiem, jāmazgā veļas mašīnā karstā ūdenī.

11. Nodrošināt, lai mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļi ir pietiekamā daudzumā un personāls ievēro to lietošanas instrukcijas.

12. Veikt koplietošanas telpu mitro uzkopšanu un vēdināšanu.

13. Audzināšanas stundās izglītot skolēnus par akūto zarnu infekcijas slimību profilakses pasākumiem.

14. Nekavējoties informēt (vēlams rakstiski) vecākus par veicamajiem infekcijas slimību ierobežojošiem un profilakses pasākumiem, t.sk. medicīnisko novērošanu, un ieteikt:

- nodrošināt bērna veselības stāvokļa novērošanu ārpus skolas (mājās);
- nekavējoties vērsties pēc medicīniskās palīdzības, ja bērnam parādās slimības pazīmes (sāpes vēderā, caureja, slikta dūša, vemšana, paaugstināta ķermeņa temperatūra), informēt ārstu par to, ka skolā ir reģistrēts (-i) zarnu infekcijas slimības gadījums (-i), kā arī pēc iespējas ātrāk informēt skolu par bērna saslimšanu;
- slimniekam iedalīt atsevišķus traukus, higiēnas priekšmetus, rotaļlietas u.c., veikt to dezinfekciju un mazgāšanu;
- stingri sekot tam, kā bērns ievēro personīgo higiēnu, it sevišķi, kā mazgā rokas;
- regulāri veikt telpu mitro uzkopšanu, koplietošanas ierīču (piem., klozetpodī, ūdens krāni) un priekšmetu (piem., durvju rokturi, datoru tastatūras, tālvadības pultī) tīrīšanu, lietojot sadzīves dezinfekcijas līdzekļus;
- precīzi pildīt ģimenes ārsta norādījumus.

15. Pieņemt ar akūtām zarnu infekcijām pārslimojušos bērnus vai infekcijas izraisītāju nēsātājus skolā tikai ar ģimenes ārsta izziņu.

16. Iestādes darbiniekiem nekavējoties vērsties pie ģimenes ārsta un informēt iestādes administrāciju par iespējamu saslimšanu (simptomi – sāpes vēderā, caureja, slikta dūša, vemšana, paaugstināta ķermeņa temperatūra).

17. Nodrošināt informācijas sagatavošanu par iestādes apmeklējumu (gan par bērniem, gan par personālu) un sagatavot kontaktpersonu sarakstu. Katru dienu apkopot informāciju par saslimušo bērnu un kontaktpersonu skaitu, un personālu, kurš slimības dēļ nav ieradies darbā.

18. Nepieciešamības gadījumā nodrošināt Slimību profilakses un kontroles centra speciālistiem kontaktpersonu laboratorisko izmeklēšanu uz akūtām zarnu infekcijām iestādē (ja ir saņemta vecāku piekrišana bērna izmeklēšanai). Ja vecāku piekrišana bērna izmeklēšanai nav saņemta, vecākiem ar bērnu pašiem jāvēršas pie ģimenes ārsta lai veiktu laboratorisko izmeklēšanu. Kontaktpersonām – bērniem un iestādes darbiniekiem, jāiesniedz izziņa no ģimenes ārsta par laboratoriskas izmeklēšanas veikšanas, ja tā nav veikta izglītības iestādē.

19. Doto ieteikumu pasākumus nodrošināt arī katram sekojošam saslimšanas vai infekcijas izraisītāju nēsātāja gadījumam. Inkubācijas un medicīniskās novērošanas laiku ievērot no pēdējā slimnieka vai infekcijas izraisītāju nēsātāja izolēšanas datuma no kolektīva.

20. Ievērot Ministru kabineta 1999.gada 5.janvāra noteikumu Nr.7 „Infekcijas slimību reģistrācijas kārtība” 7<sup>3</sup> punkta prasības: „Izglītības iestādes, sociālās aprūpes institūcijas vai citas iestādes vadītājs nodrošina informācijas sniegšanu telefoniski attiecīgā Slimību profilakses un kontroles centra reģiona epidemiologam, ja viņam ir radušās aizdomas par grupveida saslimšanu (iestādē ir

divas (vai vairāk) personas ar šādām slimības pazīmēm – caureja, vemšana, ādas, gļotādas vai acu ābolu dzelte, paaugstināta ķermeņa temperatūra, izsitumi vai citi ādas bojājumi”.

*\* Par kontaktpersonām uzskatīt skolēnus/personālu, kuri bija tiešā vai netiešā kontaktā ar slimnieku vai infekcijas izraisītāju nēsātāju vai kuri bija vienādos inficēšanos apstākļos skolā (klasē) un kuriem ir bijusi iespēja inficēties.*

*Ja reģistrēti divi un vairāk saslimšanas vai infekcijas izraisītāju nēsāšanas gadījumi vairākās klasēs, pastāvot aizdomām, ka inficēšanās saistīta ar ēdināšanu, par kontaktpersonām uzskata visus skolēnus un personālu skolā.*

*Ja reģistrēti divi un vairāk saslimšanas vai infekcijas izraisītāju nēsāšanas gadījumi vairākās klasēs, pastāvot aizdomām, ka inficēšanās saistīta ar infekcijas izplatīšanos kontakta ceļā, par kontaktpersonām uzskata visus skolēnus, kuri izmanto kopējo tualeti.*

---

[1] SPKC darbinieku kontaktinformācija: <https://spkc.gov.lv/lv/kontakti/darbinieku-kontakti/>

[2] Ministru kabineta 19.09.2006. noteikumi Nr.774 „Kontaktpersonu noteikšanas, primārās medicīniskās pārbaudes, laboratoriskās pārbaudes un medicīniskās novērošanas kārtība” <http://likumi.lv/doc.php?id=144279>

<https://www.spkc.gov.lv/lv/ieteikumi-skolam-ja-registrets-akutas-zarnu-infekcijas-1-gadijums>